

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

Codi	35005
Nom	Anàlisi integrat del medi natural
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	600 - Anàlisi integrada del medi natural	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CAMARASA BELMONTE, ANA	195 - Geografia
PORTUGUES MOLLA, IVAN	195 - Geografia

RESUM

El medi natural no és simplement la suma d'una sèrie de components: geologia, relleu, modelatge, clima, aigua, biosfera... En ell ocorren una sèrie de processos d'interacció d'aquests elements que l'estudiant ha de conèixer, a l'efecte de reconeixement i comprensió del medi ambient: la base geològica en la formació i evolució del relleu i substrat en el qual s'allotgen altres components ambientals, els factors climàtics i biològics en els processos de modelat, les relacions entre la geologia, la hidrologia i hidrologia, les bases naturals del paisatge, etc.

Però a més, el medi natural pot ser considerat com l'espai en el qual l'home desenvolupa les seues activitats. Les interaccions entre home i medi natural són múltiples, i funcionen en un doble sentit, tant en l'adaptació de l'home al medi com la seua intervenció sobre ell.



Aquesta assignatura es basa en els coneixements previs obtinguts per l'estudiant en matèries de Geografia Física cursades amb anterioritat, com la Geomorfologia, la Climatologia, la Hidrologia i la Biogeografia. El seu objectiu principal és centrar-se en les relacions de tots aquests components del medi natural i fer-ho a partir d'exemples concrets de l'entorn de l'estudiant.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'alumne deu haver cursat les assignatures de Geomorfologia I i II, Climatologia, Hidrologia i Biogeografia

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de treball individual.
- Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.
- Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.
- Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestat intel·lectual.
- Metodologia i treball de camp.
- Relació del medi natural amb l'esfera social i humana.
- Anàlisi i valoració dels paisatges des d'una perspectiva espaciotemporal.
- Adquirir les tècniques bàsiques per al treball de camp en geografia i de manera singular la lectura i interpretació geogràfica del paisatge.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Fonamentalment es resumeixen en:



- Dotar a l'estudiant d'una visió integrada dels components del mitjà natural: geologia, relleu, clima, geomorfologia, morfoestructuras, hidrologia i biogeografia
- Seleccionar conceptes útils per a comprendre i descriure els processos i formes que componen el mig físic ibèric i valencià
- Comprendre les relacions entre la geologia i el clima en el cicle hidrològic superficial i subterrani
- Comprendre la integració dels processos geodinàmics interns i externs en la formació del relleu
- Comprendre la integració dels factors i processos biòtics en la formació del paisatge vegetal

Saber reconèixer i integrar l'acció antròpica com a factor dels processos naturals que conformen el mitjà físic

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. EL MEDI NATURAL COM UNA INTEGRACIÓ DE FACTORS

Tema introductor on es presenta el medi natural com un conjunt de factors integrats, que fins al moment s'han estudiat per separat i que ara s'han d'integrar a diferents nivells.

2. FACTORS BÀSICS D'INTEGRACIÓ I: LA GEOLOGIA

En aquest segon tema s'explica la importància de la geologia com un dels pilars bàsics del medi natural. S'analitzen els principals condicionants estructurals del territori (fonamentalment tectònics i litològics) i el seu estat d'evolució, en relació amb el medi natural en l'actualitat.

3. FACTORS BÀSICS D'INTEGRACIÓ II: EL CLIMA I L'AIGUA

Aquest tema aborda els aspectes climàtics com a principals factors de degradació de les formes geològiques originals. Així mateix, en relació amb el clima i amb el cicle de l'aigua, es fa referència als sistemes fluvials com a principals formes d'erosió en el nostre entorn. Es destaca la importància de l'aigua com un dels principals elements integradors de l'entorn natural.

4. LA INTEGRACIÓ DE FACTORS HIDROGEOMORFOLÒGICS A PARTIR DE CASOS D'ESTUDI

Aquest tema presenta un primer nivell d'agregació entre els factors bàsics de geologia, clima i aigua, que es manifesta en la forma del relleu i el modelat.

**5. LA INTEGRACIÓ DE PAISATGES I ACCIÓ ANTRÒPICA A PARTIR DE CASOS D'ESTUDI**

Aquest tema constitueix un segon nivell d'agregació on s'inclouen els elements biòtics. S'aborden els principals paisatges vegetals del territori en relació amb el substrat, el clima i els sòls. Es presenten el concepte dunitat ambiental i les seues tipologies.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	25,00	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES PRESENCIALS:**

Les explicacions de les classes teòriques es recolzaran amb un dossier bibliogràfic. Es requereix una participació activa de l'estudiant, per la qual cosa és altament recomanable l'assistència continuada a les classes teòriques i pràctiques, així com a les eixides de camp.

A) Classes teòriques:

Se'ls dedicarà, aproximadament 1/3 de les classes presencials. Se centraran en:

- Plantejament general de l'anàlisi integrada del medi natural.
- Selecció de conceptes fonamentals per a l'anàlisi i comprensió del medi natural en el món mediterrani.

B) Classes pràctiques:



Se'ls dedicarà, aproximadament 2/3 de les classes presencials. Se centraran en:

- Presentació de materials i fonts per a l'anàlisi integrada del medi natural.
- Exercicis pràctics temàtics de presentació i anàlisi d'un element del medi físic, i el seu paper com a component i/o factor.
- Exercicis pràctics de relació entre dues o més components del medi natural.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Les activitats complementàries consistiran en:

- A) Seminari de preparació de les pràctiques de camp.
- B) Pràctiques de camp: es realitzaran una o diverses eixides de camp, l'objectiu principal de les quals serà:
 - Observar, analitzar i comprendre en el camp alguns dels aspectes tractats en les classes presencials.
 - Arreplegar la informació necessària per a elaborar informes de camp que acompanyen la documentació bàsica en una anàlisi del medi natural.
- C) Altres activitats complementàries:

Al llarg del curs es podran realitzar diverses activitats complementàries orientades a consolidar els coneixements de l'assignatura: visionat de documentals científics, visita a Centres d'interès, visites a exposicions relacionades amb l'assignatura, etc.

AVALUACIÓ

En la data fixada per la Facultat es realitzarà un examen teòric-pràctic. L'avaluació de l'assignatura s'obindrà a partir de:

- Examen teòric-pràctic: 40 %.



- Avaluació de pràctiques i treballs dirigits: 50 %.
- Activitats complementàries: 10%

Condicions d'avaluació:

- El lliurament de les pràctiques és obligatori, segons les especificacions del professor/a. Les pràctiques formen part del sistema d'avaluació contínua.

S'haurà d'assolir almenys una nota de 4 sobre 10 en l'examen teòric-pràctic per poder fer mitjana amb el bloc pràctic.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Costa, M. (1982): Pisos bioclimáticos y series de vegetación en el área valenciana. Cuadernos de Geografía, nº 31, pp.129-142
- De Dios Centeno, J., Fraile, M.J., Otero, M.A. y Pividal, A.J. 1994. Geomorfología práctica: ejercicios de fotointerpretación y planificación geoambiental. Madrid: Rueda.
- MINISTERIO DE MEDIO AMBIENTE (1998): Libro Blanco del Agua en España. 853p. Disponible en: <http://hercules.cedex.es/Informes/Planificacion/2000-Libro_Blanco_del_Agua_en_Espana/>
- Martínez Álvarez, J.A. 1991. Mapas geológicos: explicación e interpretación. Madrid: Paraninfo.
- Mulas, J. y Morillo-Velarde, M.J. (1997) Geología, COU Santillana, 399pp.
- Pérez Cueva, A.J. (1994): Atlas climático de la Comunidad Valenciana
- Strahler, A. y Strahler, A. (2003): Introducing Physical Geography, Wiley and Sons, 684 p.
- Ward, A.D. y Trimble, S.W. (2004): Environmental Hydrology, 2 edn., Lewis Publishers, BocaRaton Florida,475p.

Complementàries

- AGUILERA, M.J.; BORDERÍAS, P.; GONZÁLEZ, P. y SANTOS, J.M. (1990): Ejercicios prácticos de Geografía Física, Universidad Nacional de Educación a Distancia, 676 p.



- CUSTODIO, E. y LLAMAS, R. (1996): Hidrología subterránea. Ed. Omega, 1157 pp
- Gutiérrez Elorza, M. 2008. Geomorfología. Pearson. 898 pp.
- De Pedraza Gilsanz, J. 1996. Geomorfología. Principios, métodos y aplicaciones. Madrid: Rueda.
- Guerra-Merchán, A. 1994. Mapas y cortes geológicos. Interpretación y resolución de problemas geológicos. Colección CEP. Malaga: Ciencia y Técnica
- MATEU, J. (1993): Hidrología, Geografía General I. Introducción a la Geografía Física, Bielza de Ory Ed., Taurus Universitaria, pp.250-294.
- Tejada, G. 1994. Vocabulario geomorfológico. Madrid: Akal.
- VV.AA. (1988): Guía de la naturaleza de la Comunidad Valenciana. Edicions Alfons el Magnànim, Generalitat Valenciana, 622pp.
- VV.AA. (2010): Biogeografía. Una ciencia para la conservación del medio. Universidad de Alicante, 510, p.